

ESTIMĂRI PRIVIND SUPRAFAȚA ȘI PRODUCȚIA VIILOR PE ROD

BOGOS IULIA BIANCA^a, PETRE IONUȚ LAURENȚIU^b, STERIE MARIA CRISTINA^c

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI^{a,b,c}

E-mail autor corespondent: laurentiu.petre@eam.ase.ro

Rezumat:

Viticultura reprezintă o activitate importantă în România, cu o tradiție din cele mai vechi timpuri, este ideală de cultivat mai ales pentru poziția geografică și condițiile pedo-climatiche. În România, suprafața viilor pe rod prezintă scăderi în perioada 2015-2021, în timp ce producția totală de struguri prezintă creșteri considerabile în această perioadă. La nivelul Uniunii Europene, în ceea ce privește suprafața viilor, România ocupă locul 5, iar în cazul producției totale de struguri, ocupă locul 6 fiind devansată de țări precum Italia, Germania, Franța, Portugalia, Spania. Utilizând metoda Forecast, se estimează ca în anul 2030 suprafața viilor pe rod va ajunge la 149 mii de hectare, scenariul optimist ne arată ca se va ajunge la suprafața de 156 mii de hectare, iar scenariul pesimist ne arată ca se va ajunge la suprafața de 99 de mii de hectare. În cazul producției totale de struguri se estimează ca în anul 2030, România v-a produce 99 mii de tone, conform scenariului pesimist se v-a atinge producția de 1,42 milioane de tone, iar conform scenariului pesimist se va ajunge la 400 de mii de tone.

Cuvinte cheie: estimări, viticultură, România.

JEL: Q10, Q12, Q14, Q19.

INTRODUCERE

România este potrivită pentru cultura viței de vie prin clima, compoziția solului, dar și zonele de podiș și de deal care sunt prielnice pentru viticultură. Aceasta activitate datează pe teritoriul nostru din cele mai vechi timpuri și este una dintre cele mai de preț bogății naturale (Tudor, 2022, Dumitru, 2021).

Viticultura prezintă o importanță pentru economia națională prin faptul că vița de vie poate fi cultivată pe terenuri înclinate cu un sol nisipos, erodat și slab solidificate, pe care nu pot fi cultivate alte culturi. Strugurii sunt folosiți în principal pentru obținerea vinului și a distilatelor din vin, dar sunt utilizați și în industria alimentară pentru obținerea gemurilor, compoturilor, conserveelor, suc, stafide, în timp ce sămburii sunt utilizați pentru obținerea uleiului (Lădaru, 2015; Chiurciu, 2020).

Comerțul cu vin al unei țări arată nivelul de competitivitate care poate fi îmbunătățit prin creșterea exporturilor de vin și/sau a prețului unitar mediu. Din acest punct de vedere România se prezintă nespecializată în exporturile de vin, fiind necesare de măsuri care să propulseze România pe piața internațională a vinurilor (Ștefan, 2017; Antocea, 2017).

Fondurile Europene au jucat și joacă un rol important în dezvoltarea diferitelor sectoare agricole, beneficiu adus de aderarea la Uniunea Europeană (Sterie, 2021).

În ceea ce privește măsuri dedicate sectorului viticol, în perioada 2009-2013 au fost realizate investiții pentru acest sector, însă doar prin intermediul programelor de dezvoltare rurală, urmând ca în perioada 2014-2018, România urmând să adopte măsuri exclusive dezvoltării acestui sector. Printre obiectivele pe care le-au urmărit, acestea s-au focusat pe restructurare și respectiv transformarea

podgoriilor și plantarea unor noi soiuri care să prezinte o calitate superioară pentru a putea fi certificate (Iancu, 2022; Micu 2022).

Schimbările climate au un rol esențial în producția strugurilor pentru vin, calitatea acestora este influențată direct, iar soiurile care produc struguri de înaltă calitate sunt sensibile la aceste schimbări pedo-climatice. Creșterea temperaturilor au efecte directe asupra durată de dezvoltare vegetativă, coacerea forțată care modifică caracteristicile boabelor (Micu, 2022; Iancu, 2022).

MATERIALE ȘI METODĂ

Cercetarea are la bază date furnizate de Institutul Național de Statistică și Eurostat cu privire la suprafața viilor pe rod și producția totală de struguri la nivelul României, dar și pe regiuni de dezvoltare. Pe baza datelor au fost calculații principalii indicatori statistici:

- Abateră standard

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum(x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

- Coeficientul de variație

$$C = \frac{\sigma}{\bar{X}} * 100$$

- Ritmul de creștere

$$\bar{R} = (I \times 100) - 100$$

Cu ajutorul metodei FORECAST din Excel, a fost realizată o previziune pentru suprafața viilor pe rod și producția totală de struguri pentru următorii 9 ani, pe baza datelor înregistrate în perioada 2000-2021. Scopul lucrării este de a identifica ritmul anual de creștere și de a determina previziuni privind suprafața viilor pe rod, producției totale de struguri de la nivelul României pentru perioada 2021-2030.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Suprafața viilor pe rod în România oscilează în perioada 2015-2020, astfel în anul 2015 a fost înregistrată o suprafață de 178,12 mii de hectare, ajungând în anul 2020 la 165,29 mii de hectare, prezentând o scădere de aproximativ de 2%. Ritmul anual se prezintă negativ, 1,21%, iar conform coeficientului de variație (3,21%), seria de date prezintă o variație mică (Tabel 1).

Tabel 1. Suprafața viilor pe rod și producția totală de struguri în perioada 2015-2021

An	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Media	Abatere standard	Coef. de var. (%)	Ritm de creștere %
Suprafață (mii hectare)	178,12	178,15	177,26	177,50	178,23	167,35	165,55	174,59	6	3,21	-1,21
Producție totală (mii tone)	798,77	736,89	1067,12	1144,31	977,81	935,96	1009,19	952,86	144	15,10	3,97

Sursă: prelucrare pe baza datelor INS

În ceea ce privește producția totală de struguri în România, se observă în anul 2021 (1009,19 mii de tone) o creștere de 26,34%, comparativ cu producția viilor pe rod înregistrată în anul 2015 (798,77 mii de tone). Ritmul anual în cazul producției totale se remarcă a fi pozitiv (3,97%), iar seria de date prezintă o variație mijlocie, conform coeficientului de variație (15,1%) (Tabel 1).

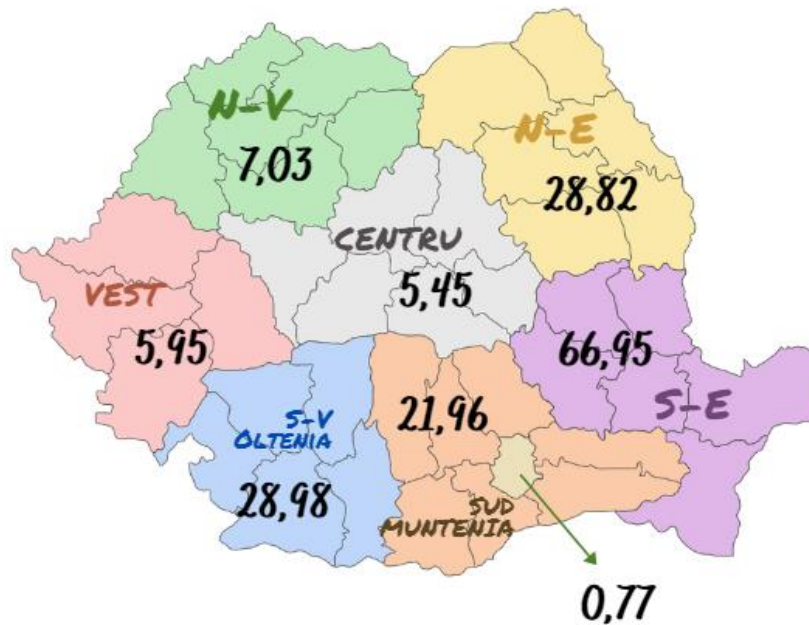

Figura 1. Suprafața viilor pe rod pe regiuni de dezvoltare la nivelul anului 2021 (mii hectare)
Sursă: prelucrare pe baza datelor INS

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, cele mai mari suprafețe a viilor pe rod în anul 2021, au fost înregistrate în regiunea Sud-Est cu 66,95 mii de hectare, urmată de Sud Vest-Oltenia cu 28,98 mii de hectare și Nord Est cu 28,82 mii de hectare.

Printre regiunile cu cele mai scăzute suprafețe cultivate cu viță de vie, se află regiunile Vest (5,95 mii de hectare), Centru (5,45 mii de hectare), București-Ilfov (0,77 mii de hectare) (Figura 1).

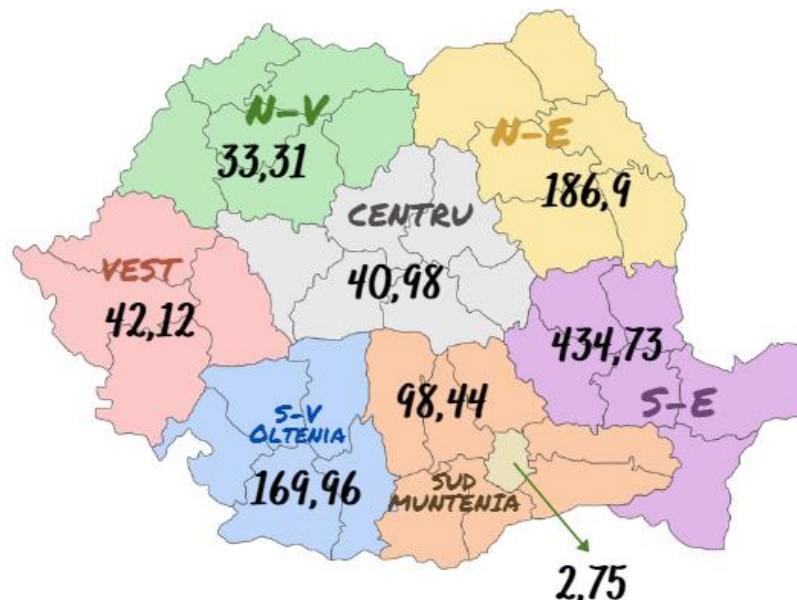

Figura 2. Producția totală de struguri pe regiuni de dezvoltare la nivelul anului 2021 (mii tone)

Sursă: prelucrare pe baza datelor INS

În cazul producțiilor totale de struguri obținute în România la nivelul anului 2021, s-a înregistrat cea mai mare producție în Regiunea Sud-Est cu 434,73 mii de tone, fiind urmată de regiunea Nord-Est cu 186,9 mii de tone și Sud Vest-Oltenia cu 169,96 mii de tone (Figura 2).

În anul 2021, România a ocupat locul 5 din punct de vedere a suprafeței cultivate cu struguri pentru vin, fiind devansată de Spania, care a cultivat pe o suprafață de 912,43 mii de hectare, fiind urmată de Franța (750,39 mii de hectare), Italia (651,28 mii de hectare), Portugalia (1763,39 mii de hectare) (Figura 3).

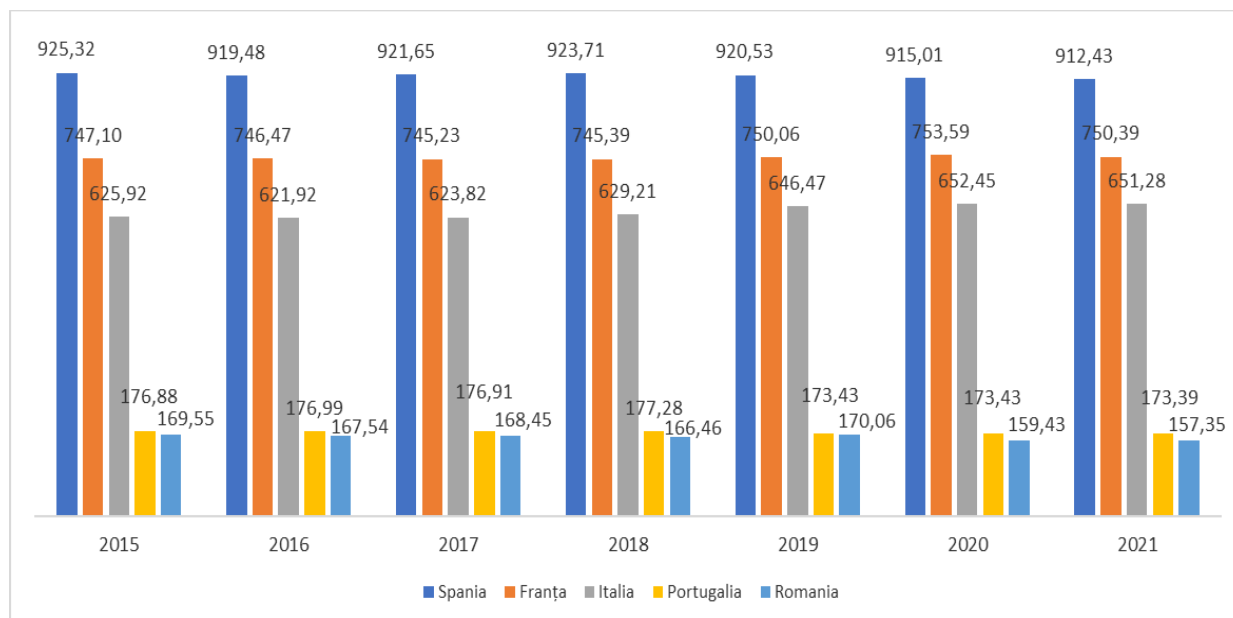

Figura 3. Principalele țări cu cea mai mare suprafață cultivată cu struguri pentru vin la nivelul Uniunii Europene (mii hectare)

Sursă: prelucrare pe baza datelor EUROSTAT

La Nivelul Uniunii Europene în perioada 2015-2021, în topul celor mai mari suprafețe cultivate cu struguri se clasează Spania care a înregistrat în anul 2015 o suprafață de 925,32 mii de hectare, ajungând în anul 2021 la 912,43 mii de hectare, prezentând o ușoară scădere de 1,4%.

Se remarcă la nivelul anului 2021, în cazul Franței (750,39 mii de hectare) și al Italiei (651,28 mii de hectare), o ușoară creștere de 0,44%, respectiv 4%, comparativ cu suprafața înregistrată în anul 2015 pentru cele 2 țări (Figura 3).

În ceea ce privește producția totală de struguri pentru vin în anul 2021, România se clasează pe locul 6, cu o producție totală de 0,95 milioane de tone, în topul țărilor aflându-se Italia cu o producție de 7,11 milioane de tone, fiind urmată de țări precum: Spania cu 5,78 milioane de tone, Franța cu 4,46 milioane de tone, Germania cu 1,15 milioane de tone și Portugalia cu 0,96 milioane de tone.

Deși în perioada 2015-2021, primul loc la suprafața cultivată a viilor pe rod îl ocupă Spania, în cazul producției de struguri pentru vin, primul loc este ocupat de Italia, care în anul 2015 a produs 6,84 milioane de tone, ajungând în anul 2021 să producă 7,11 milioane de tone de struguri, înregistrând o creștere de aproximativ 4%. În cazul Germaniei, deși se află pe locul 6 în ceea ce privește suprafața, în cazul producției de struguri, se clasează pe locul 4 în perioada 2015-2021, prezentând o scădere de 4% în anul 2021 (1,15 milioane de tone), comparativ cu anul 2015 (1,2 milioane de tone) (Figura 4).

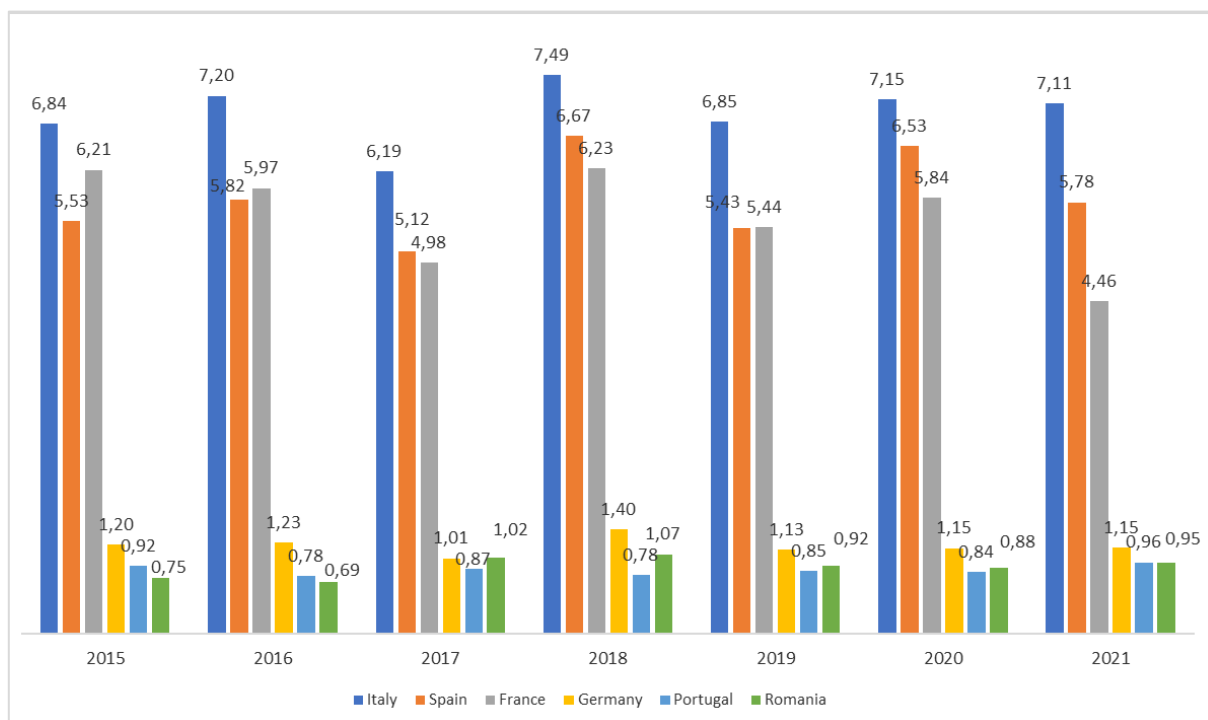

Figura 4. Principalele țări cu cea mai mare producția obținută cu struguri pentru vin la nivelul Uniunii Europene (milioane tone)

Sursă: prelucrare pe baza datelor EUROSTAT

Cu ajutorul datelor preluate de pe INS, s-a realizat o previziune a suprafețelor viilor pe rod în România, începând cu anul 2022, până în anul 2030. În anul 2000, România cultiva struguri pe o suprafață de 247,5 de mii de hectare, ajungând în anul 2021 la o suprafață de 165,5 mii de hectare. Conform estimărilor, suprafața viilor pe rod va atinge suprafața de 149 mii de hectare, iar conform scenariului optimist, se va atinge suprafața 156 mii de hectare, iar scenariul pesimist ajunge la 99 de mii de hectare (Figura 5).

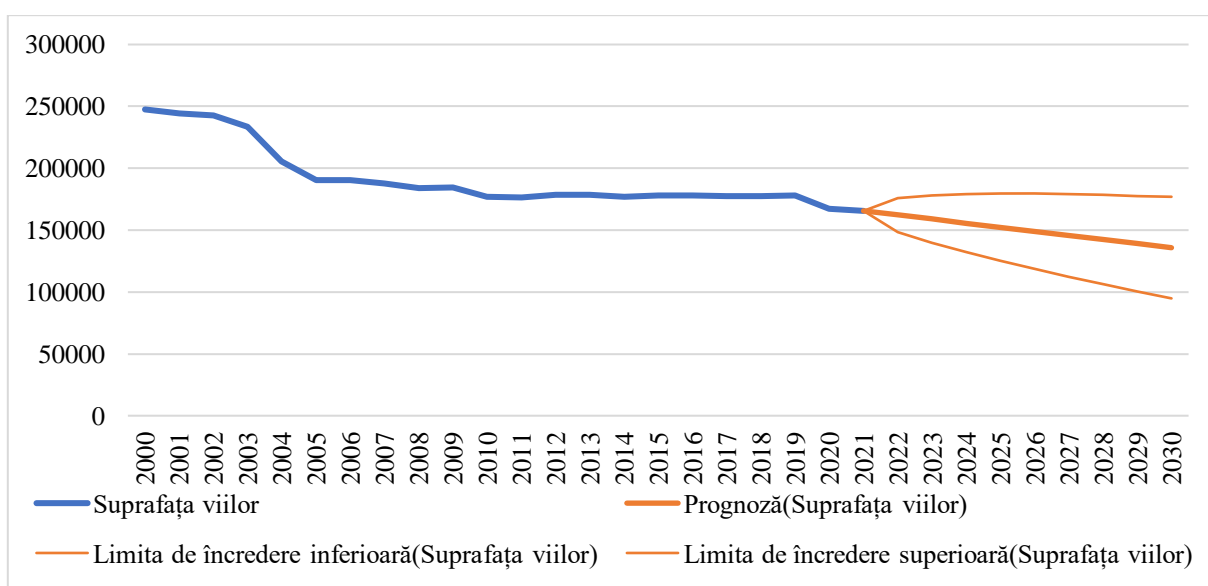

Figura 5. Previziuni privind suprafața viilor pe rod în România (hectare)

Sursă: prelucrare pe baza datelor INS

În cazul producției totale de struguri, România la nivelul anului 2000, a produs 1,3 milioane de tone de struguri, ajungând în anul 2021 să producă cu puțin peste un milion de struguri. Conform estimărilor, în anul 2030, producția de struguri o să ajungă la 99 mii de tone. Conform scenariului optimist, se va produce 1,42 milioane de tone, iar conform scenariului pesimist se va produce cu puțin peste 400 mii de tone de struguri (Figura 6).

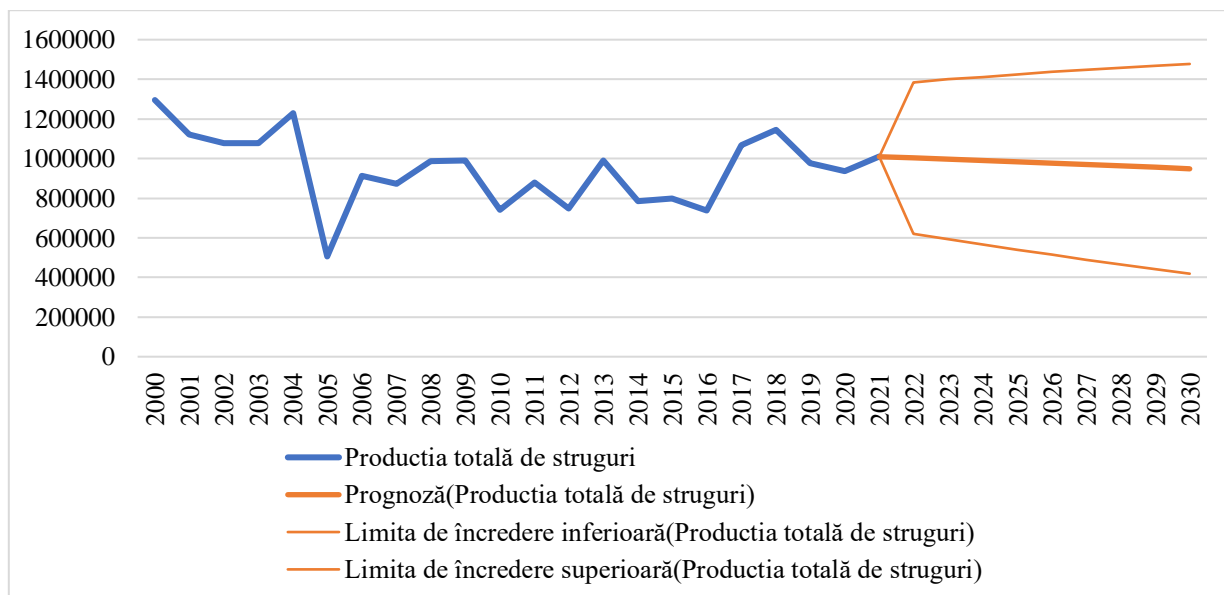

Figura 6. Previziuni privind producția totală de struguri în România (hectare)

Sursă: prelucrare pe baza datelor INS

CONCLUZII

România a înregistrat o scădere de 2% a suprafeței viilor pe rod în anul 2021 (165,55 mii de hectare), comparativ cu suprafața înregistrată în anul 2015 (178,12 mii de hectare), iar în cazul producției totale de struguri, a fost înregistrată o creștere de 26% în anul 2021 (1009,86 mii de tone), comparativ cu producția înregistrată în anul 2015 (789,77 mii de tone). În cazul regiunilor de dezvoltare, Sud-Est, Nord-Est și Sud Vest-Oltenia au cultivat cele mai mari suprafețe cu viță de vie și prezintă de asemenea, cele mai mari producții de struguri. La polul opus se clasează regiunile Vest, Centru și București-Ilfov din punct de vedere a suprafețelor și producțiilor de struguri.

Analizând poziția României la nivelul Uniunii Europene, în ceea ce privește suprafața viilor ocupă locul 5 cu o suprafață de 157,35 mii de hectare, fiind devansată de Spania (912,43 mii de hectare), Franța (750,39 mii de hectare), Italia (651,28 mii de hectare) și Portugalia (1763,39 mii de hectare). În cazul producțiilor totale de struguri, România ocupă locul 6 cu o producție de 0,95 milioane tone, primele locuri fiind ocupate de Italia cu o producție de 7,11 milioane de tone, fiind urmată de Spania cu 5,78 milioane de tone, Franța cu 4,46 milioane de tone, Germania cu 1,15 milioane de tone și Portugalia cu 0,96 milioane de tone.

Conform estimărilor realizate pe o perioadă de 21 de ani, în cazul suprafeței cultivate cu viță de vie în România, în anul 2030, suprafața viilor pe rod va atinge suprafața de 149 mii de hectare, iar conform scenariului optimist v-a urca la 156 mii de hectare, iar scenariul pesimist scade la 99 de mii de hectare. În cazul producției, în anul 2030 o să se producă 99 mii de tone, conform scenariului optimist, se va produce 1,42 milioane de tone, în timp ce conform scenariului pesimist se va produce cu puțin peste 400 mii de tone de struguri.

Dezvoltarea sectorului viticol și creșterea vânzărilor de vin se poate realiza prin utilizarea unor noi tehnologii care se bazează pe inovare. De asemenea promovarea joacă un rol foarte important pentru creșterea imaginii cramelor și a soiurilor care de vin de o calitate superioară, contribuind la creșterea economică.

O oportunitate pentru a crește veniturile agricultorilor o reprezintă turismul viticol, care datorită peisajelor viticole și a calității vinurilor românești, prezintă un potențial ridicat pentru vinoturisti.

BIBLIOGRAFIE

1. Antoce, A. O., & Calugaru, L. L. (2017). Evolution of grapevine surfaces in Romania after accession to European Union—period 2007–2016. In *BIO Web of Conferences*, 9, 03018).
2. Chiurciu, I. A., Zaharia, I., & Soare, E. (2020). Production of wine grapes and cultural traditions related to vine in Romania. *Sci. Pap. Ser. Manag. Econ. Eng. Agric. Rural Dev*, 20, 133-144.
3. Dumitru, E.A., Ursu, A., Tudor, V.C., Micu, M.M. (2021). Sustainable Development of the Rural Areas from Romania: Development of a Digital Tool to Generate Adapted Solutions at Local Level. *Sustainability*, 13, 11921. <https://doi.org/10.3390/su132111921>
4. Iancu Tiberiu, Valentina Constanta Tudor, Eduard Alexandru Dumitru, Cristina Maria Sterie, Marius Mihai Micu, Dragos Smedescu, Liviu Marcuta, Elena Tonea, Paula Stoicea, Catalin Vintu, Andy Felix Jitareanu, Luiza Carmen Costuleanu. (2022). A Scientometric Analysis of Climate Change Adaptation Studies. *Sustainability*. 2022; 14 (19):12945.
5. Iancu, T., Petre, I.L., Tudor, V.C., Micu, M.M., Ursu, A., Teodorescu, F.-R., Dumitru, E.A. (2022). A Difficult Pattern to Change in Romania, the Perspective of Socio-Economic Development. *Sustainability*, 14, 2350. <https://doi.org/10.3390/su14042350>.
6. Lădaru, G. R. & Beciu, S. (2015). Trends Of Wine Market In Romania: Competitiveness And Development Opportunities In The Context Of Markets Globalization, *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development* 15(2).
7. Micu, M.M., Dinu, T.A., Fintineru, G., Tudor, V.C., Stoian, E., Dumitru, E.A., Stoicea, P., Iorga, A. (2022). Climate Change—Between “Myth and Truth” in Romanian Farmers’ Perception. *Sustainability*, 14, 8689. <https://doi.org/10.3390/su14148689>.
8. Micu, M.M., Dumitru, E.A., Vintu, C.R., Tudor, V.C., Fintineru, G. (2022). Models Underlying the Success Development of Family Farms in Romania. *Sustainability*, 14, 2443. <https://doi.org/10.3390/su14042443>.
9. Sterie C.M.& Dumitru E.A. (2021) Comparative Analysis On Accessing European Funds Through The Two National Rural Development Programs In The South- Muntenia Region, Romania. *Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering In Agriculture And Rural Development"*, Vol. 21 Issue 1, Print Issn 2284-7995, 729-734.
10. Ștefan, P., Mann, S., Fintineru, G., & Crețu, R. C. (2017). Study regarding the situation of wine producers in Romania. *Scientific Papers. Series Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development*, 17(3), 391-396.
11. Tudor, V.C., Dinu, T.A., Vladu, M., Smedescu, D., Vlad, I.M., Dumitru, E.A., Sterie, C.M., Costuleanu, C.L. (2022). Labour Implications on Agricultural Production in Romania. *Sustainability*, 14, 8549. <https://doi.org/10.3390/su14148549>.